

2024/2895

21.11.2024

VERORDENING (EU) 2024/2895 VAN DE COMMISSIE
van 20 november 2024
tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2073/2005 wat betreft *Listeria monocytogenes*
(Voor de EER relevante tekst)

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EG) nr. 852/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 inzake levensmiddelenhygiëne ⁽¹⁾, en met name artikel 4, lid 4,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Bij Verordening (EG) nr. 2073/2005 van de Commissie ⁽²⁾ zijn de microbiologische criteria voor bepaalde micro-organismen en de bijbehorende uitvoeringsbepalingen vastgesteld waaraan exploitanten van levensmiddelenbedrijven moeten voldoen wat betreft de toepassing van de algemene en specifieke hygiënevoorschriften zoals bedoeld in artikel 4 van Verordening (EG) nr. 852/2004.
- (2) In Verordening (EG) nr. 2073/2005 zijn voedselveiligheidscriteria vastgesteld, die de aanvaardbaarheid van een product of een partij levensmiddelen bepalen, en die van toepassing zijn op producten die in de handel worden gebracht. Die verordening voorziet in voedselveiligheidscriteria voor *Listeria monocytogenes*, een belangrijk pathogeen dat door voedsel wordt overgedragen en dat vanwege het hoge sterftecijfer een ernstig risico voor de volksgezondheid vormt. In haar meest recente verslag over zoönosen ⁽³⁾ heeft de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA) vastgesteld dat het aantal gevallen van listeriose bij de mens in de Unie in 2022 15,9 % hoger was dan in 2021, en dat het aantal sterfgevallen als gevolg van door voedsel overgedragen uitbraken veroorzaakt door *Listeria monocytogenes* in de Unie in 2022 een van de hoogste was die de afgelopen tien jaar aan de EFSA werden gemeld. Gezien deze toename van het aantal gevallen van listeriose in de Unie is het van cruciaal belang dat de voedselveiligheidscriteria voor *Listeria monocytogenes* een consistent hoog niveau van consumentenbescherming bieden in de hele voedselketen.
- (3) Het risico op listeriose via voedsel hangt zowel af van de individuele vatbaarheid van de consument als van de mate waarin het besmette levensmiddel als voedingsbodem voor *Listeria monocytogenes* kan dienen. Zuigelingen en consumenten met een verzwakte immuunrespons als gevolg van ziekten, stoornissen of medische aandoeningen zijn zeer gevoelig voor *Listeria monocytogenes* en mogen niet worden blootgesteld aan levensmiddelen die dit pathogeen in welke concentratie dan ook bevatten. Voor andere consumenten geldt dat wetenschappelijk erkend is dat alleen de inname van levensmiddelen die een concentratie *Listeria monocytogenes* bevatten boven de grenswaarde van 100 cfu/g, mogelijk schadelijk voor de gezondheid is. Kant-en-klare levensmiddelen die niet voor zuigelingen of voor medisch gebruik bestemd zijn en die gedurende de gehele houdbaarheidstermijn als voedingsbodem voor *Listeria monocytogenes* kunnen dienen zodanig dat de grenswaarde van 100 cfu/g wordt overschreden, vormen daarom een gevoelige groep levensmiddelen waarvoor risicobeperkende maatregelen moeten worden ingericht.
- (4) Overeenkomstig Verordening (EG) nr. 2073/2005 mag de aanwezigheid van *Listeria monocytogenes* niet zijn aangetoond in 25 g kant-en-klare levensmiddelen die als voedingsbodem voor *Listeria monocytogenes* kunnen dienen, en die niet bestemd zijn voor zuigelingen of voor medisch gebruik, voordat zij de directe controle van de exploitant van een levensmiddelenbedrijf die ze geproduceerd heeft, hebben verlaten, indien die exploitant niet tot tevredenheid van de bevoegde autoriteiten kan aantonen dat het desbetreffende levensmiddel gedurende de hele houdbaarheidstermijn aan de grenswaarde voor *Listeria monocytogenes* van 100 cfu/g zal voldoen. Verordening (EG) nr. 2073/2005 voorziet echter niet in een criterium dat op die levensmiddelen van toepassing is zodra zij de directe controle van de exploitant van een levensmiddelenbedrijf die ze geproduceerd heeft, hebben verlaten, en het nog steeds niet mogelijk is ervoor te zorgen dat de grenswaarde van 100 cfu/g gedurende de gehele houdbaarheidstermijn niet wordt overschreden.
- (5) Om van productie tot distributie hetzelfde niveau van bescherming van de volksgezondheid te waarborgen voor kant-en-klare levensmiddelen die niet bestemd zijn voor zuigelingen of voor medisch gebruik en die als voedingsbodem voor *Listeria monocytogenes* kunnen dienen, moet het voedselveiligheids criterium “*Listeria monocytogenes*: niet aangetoond in 25 g” van toepassing zijn op alle situaties waarin die levensmiddelen tijdens de houdbaarheidstermijn in de handel worden gebracht en waarvoor de exploitant van het levensmiddelenbedrijf niet tot tevredenheid van de bevoegde autoriteiten heeft kunnen aantonen dat zij gedurende de hele houdbaarheidstermijn aan de grenswaarde voor *Listeria monocytogenes* van 100 cfu/g zullen voldoen.

⁽¹⁾ PB L 139 van 30.4.2004, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2004/852/oj>.

⁽²⁾ Verordening (EG) nr. 2073/2005 van de Commissie van 15 november 2005 inzake microbiologische criteria voor levensmiddelen (PB L 338 van 22.12.2005, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2005/2073/oj>).

⁽³⁾ <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2023.8442>.

- (6) Om exploitanten van levensmiddelenbedrijven voldoende tijd te geven om hun praktijken en procedures aan te passen aan het nieuwe voorschrift, mag deze verordening niet vóór 1 juli 2026 van toepassing worden.
- (7) Verordening (EG) nr. 2073/2005 moet daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd.
- (8) De in deze verordening vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het Permanent Comité voor planten, dieren, levensmiddelen en diervoeders,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Bijlage I bij Verordening (EG) nr. 2073/2005 wordt gewijzigd overeenkomstig de bijlage bij deze verordening.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Zij is van toepassing met ingang van 1 juli 2026.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 20 november 2024.

Voor de Commissie
De voorzitter
Ursula VON DER LEYEN

BIJLAGE

In bijlage I bij Verordening (EG) nr. 2073/2005 wordt hoofdstuk 1 (Voedselveiligheidscriteria) als volgt gewijzigd:

1) Punt 1.2 wordt vervangen door:

Levensmiddelen categorie	Micro-organismen/ toxinen en metabolieten	Bemonsteringsschema		Grenswaarden		Referentie-analysmethode	Stadium waarvoor het criterium geldt
		n	c	m	M		
“1.2 Kant-en-klare levensmiddelen die als voedingsbodem voor <i>L. monocytogenes</i> kunnen dienen, met uitzondering van zuigelingenvoeding en voeding voor medisch gebruik	<i>Listeria monocytogenes</i>	5	0	100 cfu/g (*)		EN/ISO 11290-2 (**)	Producten die in de handel zijn gebracht, voor de duur van de houdbaarheidstermijn
		5	0	Niet aangetoond in 25 g (***)		EN/ISO 11290-1	Producten die in de handel zijn gebracht, voor de duur van de houdbaarheidstermijn

(*) Dit criterium is van toepassing als de exploitant van het levensmiddelenbedrijf die het levensmiddel geproduceerd heeft, tot tevredenheid van de bevoegde autoriteiten heeft kunnen aantonen dat het gedurende de hele houdbaarheidstermijn aan de grenswaarde voor *L. monocytogenes* van 100 cfu/g zal voldoen. De exploitant kan intermediaire grenswaarden tijdens het proces vaststellen, die zo laag moeten zijn dat de grenswaarde van 100 cfu/g aan het eind van de houdbaarheidstermijn van het levensmiddel niet wordt overschreden.

(**) 1 ml inoculum wordt uitgeplaat op een petrischaal van 140 mm diameter of op drie petrischalen van 90 mm diameter.

(***) Dit criterium is van toepassing als de exploitant van het levensmiddelenbedrijf die het levensmiddel geproduceerd heeft, niet tot tevredenheid van de bevoegde autoriteiten heeft kunnen aantonen dat het gedurende de hele houdbaarheidstermijn aan de grenswaarde voor *L. monocytogenes* van 100 cfu/g zal voldoen.”.

2) In de opmerkingen over de interpretatie van de testresultaten wordt “*L. monocytogenes* in kant-en-klare levensmiddelen die als voedingsbodem voor *L. monocytogenes* kunnen dienen voordat de levensmiddelen de directe controle van de exploitant van het levensmiddelenbedrijf die ze geproduceerd heeft, hebben verlaten, indien die exploitant niet kan aantonen dat het product gedurende de hele houdbaarheidstermijn aan de grenswaarde van 100 cfu/g zal voldoen:

— toereikend, als uit alle gevonden waarden blijkt dat de bacterie afwezig is;

— ontoereikend, als de bacterie in een of meer deelmonsters wordt aangetroffen.”

vervangen door:

“*L. monocytogenes* in kant-en-klare levensmiddelen die als voedingsbodem voor *L. monocytogenes* kunnen dienen, indien de exploitant van het levensmiddelenbedrijf die ze geproduceerd heeft, niet tot tevredenheid van de bevoegde autoriteiten heeft kunnen aantonen dat zij gedurende de hele houdbaarheidstermijn aan de grenswaarde voor *L. monocytogenes* van 100 cfu/g zullen voldoen:

— toereikend, als uit alle gevonden waarden blijkt dat de bacterie in geen van de deelmonsters wordt aangetroffen;

— ontoereikend, als de bacterie in een of meer deelmonsters wordt aangetroffen.”.